

Suvestinė redakcija nuo 2010-08-15 iki 2019-12-03

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [130-5679](#), i. k. 109205RNUTA0019.9.2

**LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ PREZIDIUMO
N U T A R I M A S**

**DĖL AUDITORIAMS SKIRTŲ NURODYMŲ, KURIAIS SIEKIAMA UŽKIRSTI
KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMUI**

2009 m. spalio 26 d. Nr. 19.9.2

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [64-1502](#); 2003, Nr. [117-5318](#); 2008, Nr. [10-335](#)) 4 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos auditorių rūmų prezidiumas n u t a r i a :

Tvirtinti Auditoriams skirtus nurodymus, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui (pridedama).

PREZIDENTAS

SAULIUS LAPŠINSKAS

AUDITORIAMS SKIRTI NURODYMAI, KURIAIS SIEKIAMA UŽKIRSTI KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMUI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Auditoriams skirti nurodymai, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, (toliau – nurodymai) nustato pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo audito įmonėse tvarką.

2. Šie nurodymai taikomi audito įmonėms užsiimant šia veikla:

- 2.1. atliekant auditą;
- 2.2. teikiant užtikrinimo ar kitas susijusias paslaugas;
- 2.3. atliekant kitokį įmonių veiklos tikrinimą, analizę bei inventorizaciją;
- 2.4. atliekant turto ar verslo vertinimą;
- 2.5. teikiant apskaitos tvarkymo paslaugas;
- 2.6. teikiant konsultacijas apskaitos, mokesčių klausimais;
- 2.7. vykdant bankroto administravimo procedūras.

3. Šių nurodymų nuostatos netaikomos tais atvejais, kai piniginės operacijos atliekamos ar sandoriai sudaromi su valstybės ar savivaldybių institucijomis, kitomis biudžetinėmis įstaigomis, Lietuvos banku, valstybės ar savivaldybių fondais, užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulinėmis įstaigomis.

4. Šie nurodymai parengti vykdant Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [64-1502](#); 2008, Nr. [10-335](#)) (toliau – Įstatymas) reikalavimus.

5. Šiuose nurodymuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.

II. TEISĖS AKTAI, NUSTATANTYS PINIGŲ PLOVIMO AR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONES, ATSAKOMYBĘ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

6. Pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonės, atsakomybę už jų pažeidimus nustato:

6.1. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas (Žin., 1985, Nr. 1-1);

6.2. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#));

6.3. Įstatymas;

6.4. Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 1999, Nr. [59-1916](#); 2008, Nr. [82-3233](#));

6.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 5 d. nutarimas Nr. 562 „Dėl Kliento atliktų piniginių operacijų bei įtartinų ir neįprastų piniginių operacijų ir sandorių registracijos žurnalų tvarkymo taisyklių patvirtinimo ir kliento veiklai būdingas dideles nuolatinės ir reguliarias pinigines operacijas apibūdinančio kriterijaus nustatymo“ (Žin., 2008, Nr. [70-2653](#));

6.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimas Nr. 677 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis piniginė operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąrašo ir įtartinų piniginių operacijų ir sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [82-3256](#));

6.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. 942 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“ (Žin., 2008, Nr. [114-4348](#)).

III. KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMAS

7. Audito įmonė privalo imtis tinkamų priemonių, kad nustatytų, ar klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas, ir nustatyti bei patikrinti tapatybę:

7.1. kliento (fizinio bei juridinio asmens), kuris atlieka pinigines operacijas ar sudaro sandorius;

7.2. naudos gavėjo (fizinio asmens, kuris yra kliento (juridinio asmens) savininkas ar kontroliuoja klientą, bei fizinio asmens, kurio vardu yra vykdomas sandoris), kurio naudai atliekamos įvairios piniginės operacijos ar sudaromi sandoriai.

8. Audito įmonė privalo imtis priemonių ir nustatyti bei patikrinti kliento ir naudos gavėjo tapatybę šiais atvejais:

8.1. prieš pradėdamos dalykinius santykius;

8.2. prieš atlikdamos vienkartinės ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas ar sudarydamos sandorius, kurių suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu, išskyrus atvejus, kai kliento ir naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta;

8.3. kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų kliento ar naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;

8.4. visais kitais atvejais, kai kyla įtarimas, kad yra, buvo ar bus vykdoma pinigų plovimo ar teroristų finansavimo veika, nepaisant piniginės operacijos sumos ar kitų išimčių.

9. Jeigu piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo metu galutinė piniginės operacijos ar sudaromo sandorio suma nežinoma, audito įmonė turi nustatyti kliento ir naudos gavėjo tapatybę iš karto po to, kai nustato, kad piniginės operacijos ar sandorio suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų atveju kliento ir naudos gavėjo tapatybė turi būti nustatyta iš karto po to, kai nustatoma, kad kelios piniginės operacijos yra tarpusavyje susijusios.

10. Vykdydamos nuolatinę kliento dalykinių santykių stebėseną, audito įmonė privalo nustatyti atvejus, kada atliekamos kelios tarpusavyje susijusios piniginės operacijos. Kelios piniginės operacijos laikomos susijusiomis tarpusavyje, kai klientas:

10.1. per darbo dieną atlieka kelias grynųjų pinigų įnešimo į sąskaitas operacijas, kurių suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;

10.2. per darbo dieną atlieka kelias grynųjų pinigų išėmimo iš sąskaitų operacijas, kurių suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;

10.3. per darbo dieną atlieka kitas grynųjų pinigų operacijas, kurios, audito įmonės turimais duomenimis, yra susijusios ir kurių suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

11. Audito įmonei draudžiama atlikti pinigines operacijas, jeigu klientas šių nurodymų nustatytais atvejais:

11.1. nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę;

11.2. pateikia ne visus duomenis ar jie yra neteisingi ir audito įmonei tapo apie tai žinoma;

11.3. vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti;

11.4. slepia naudos gavėjo tapatybę;

11.5. vengia pateikti ar nepateikia informacijos, reikalingos naudos gavėjo tapatybei nustatyti, ar pateiktų duomenų tam neužtenka.

12. Audito įmonė, nustatydamą kliento tapatybę, reikalauja iš kliento dokumentų, kuriuose yra duomenys, patvirtinantys jo tapatybę, ir atlieka tokius veiksmus:

12.1. įvertina, ar klientas (fizinis asmuo), su kuriuo pirmą kartą atliekama piniginė operacija ar sudaromas sandoris, ar kliento atstovas pateikia galiojančius tapatybę patvirtinančius dokumentus arba juos atitinkančius kelionės dokumentus (padaroma pateikto dokumento puslapio su nuotrauka kopija arba nuskenuojamas dokumento puslapis su nuotrauka), bei įvertina pateikto dokumento būklę (ypatingą dėmesį atkreipiant, ar nuotrauka, puslapiai ir įrašai nebuvo keičiami ar taisomi, ar kliento pateiktame dokumente yra būtent to kliento nuotrauka);

12.2. išsiaiškina, ar klientas pats naudosis audito įmonės paslaugomis, ar jis atstovauja kito asmens interesams;

12.3. įsitikina, ar kliento atstovas turi reikiamus įgaliojimus veikti kliento vardu;

12.4. įsitikina, ar yra aplinkybių, dėl ko gali būti taikomas supaprastintas tapatybės nustatymas ar turi būti taikomas sustiprintas tapatybės nustatymas.

12¹. Ant kiekvieno kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio kelionės dokumento kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) audito įmonės atsakingas darbuotojas, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą (tikrumo žymą sudaro žodžiai „Kopija tikra“, atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data, audito įmonės antspaudas).

Papildyta punktu:

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUA0010.2.1

13. Audito įmonė, nustatydamą kliento (fizinio asmens) tapatybę, reikalauja iš kliento dokumentų, kuriuose yra šie duomenys, patvirtinantys jo tapatybę:

13.1. vardas (vardai);

13.2. pavardė (pavardės);

13.3. asmens kodas (taikoma Lietuvos Respublikos piliečiams);

13.4. gimimo data, asmens kodas ar kita asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta šiam asmeniui identifikuoti (taikoma užsieniečiams);

13.5. tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio kelionės dokumento numeris, išdavimo vieta ir galiojimo laikas, arba leidimo nuolat gyventi užsienio valstybėje numeris, galiojimo laikas, išdavimo vieta ir data (taikoma užsieniečiams);

13.6. nuotrauka;

13.7. parašas.

14. Audito įmonė, nustatydamą kliento (juridinio asmens) tapatybę, reikalauja iš kliento dokumentų, kuriuose yra šie duomenys, patvirtinantys jo tapatybę:

14.1. pavadinimas;

14.2. teisinė forma, buveinė;

14.3. kodas (jeigu toks kodas yra suteiktas);

14.4. registracijos išrašas bei jo išdavimo data;

14.5. juridinio asmens vardu pagal įgaliojimą veikiantys atstovai (duomenys pagal šių nurodymų 13 punktą);

14.6. juridinio asmens veiklos rūšys, dalykinių santykių tikslai, objektas ir ūkinės komercinės veiklos pobūdis.

15. Kai piniginė operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą, turi būti nustatyti reikalaujami duomenys ir apie atstovaujamąjį, ir apie atstovą; reikalavimai, keliami klientų tapatybės nustatymui, vienodai taikomi tiek tiems klientams, kurie tiesiogiai kreipiasi į audito įmonę, tiek tiems, kurių dalykiniai santykiai, piniginės operacijos ar sandoriai atliekami per atstovą ar klientas fiziškai nedalyvauja nustatant jo tapatybę.

16. Tapatybės nustatymui turi būti pateikti tik dokumentų originalai. Dokumentai

užsienio kalbomis gali būti priimami ir su notaro liudijimu, patvirtinančiu dokumento vertimo iš užsienio kalbos į lietuvių kalbą tikrumą.

17. Visais atvejais nustatant kliento tapatybę, privaloma nustatyti naudos gavėją – fizinį asmenį ar jų grupę. Audito įmonė, nustatydamą naudos gavėjo tapatybę:

17.1. pareikalauja iš kliento duomenų apie naudos gavėjo tapatybę (vardas, pavardė ir asmens kodas ar kita unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti);

17.2. tikrina kliento pateiktus dokumentus, pateiktą informaciją apie naudos gavėją (audito įmonės veiksmai apima ir prašymą klientui nurodyti viešuosius šaltinius, kuriuose informacija apie naudos gavėją galėtų būti patvirtinta).

18. Nustatant kliento bei naudos gavėjo tapatybę turi būti remiamasi dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, viešai prieinama informacija ir duomenų bazėmis, kitų subjektų rekomendacijomis bei kt. (pavyzdžiui, atliekant paiešką interneto tinklalapyje www.policija.lt patalpintoje negaliojančių asmens dokumentų duomenų bazėje, atliekant paiešką interneto tinklalapyje www.registrucentras.lt patalpintame juridinių asmenų registre).

19. Audito įmonės vidaus taisyklių nustatyta tvarka turi būti nuolat dokumentuojama informacija (popieriniu arba elektroniniu formatu), gauta nustatant kliento ir naudos gavėjo tapatybę, analizuojant kliento veiklą.

20. Audito įmonė visada privalo vykdyti nuolatinę kliento dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų audito įmonės turimas žinias apie klientą, jo verslą (jo rūšis, verslo partnerius, veiklos teritoriją ir pan.) ir rizikos pobūdį, prireikus (pvz. jei juridinis piniginės operacijos pagrindas neaiškus, jei piniginė operacija neparodo kliento finansinės padėties) – žinias apie lėšų šaltinį. Audito įmonėms užsiimant šių nurodymų 2.1 punkte įvardinta veikla, šiame punkte nustatyta stebėseną taikoma tik kliento sandoriams, kurie buvo atrinkti tikrinimui audito atlikimo metu. Audito įmonėms užsiimant šių nurodymų 2.2–2.7 punktuose įvardinta veikla, šiame punkte nustatyta stebėseną taikoma tik kliento sandoriams, apie kuriuos audito įmonei buvo pateikta informacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUA0010.2.1

20¹. Šių nurodymų 8.1–8.3 ir 20 punktai netaikomi, kai audito įmonės klientas yra finansų įstaiga.

Papildyta punktu:

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUA0010.2.1

21. Pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikai vertinti audito įmonėje turi būti nustatytos rizikos vertinimo ir valdymo procedūros, kurios leistų audito įmonei veiksmingai valdyti patiriamą pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką, ypatingą dėmesį skiriant padidintos rizikos sritims.

22. Audito įmonė turi užtikrinti, kad atliekant pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikos vertinimą būtų vadovaujamosi naujausia ir tiksli informacija. Audito įmonė privalo nuolat peržiūrėti ir atnaujinti duomenis apie kliento ir naudos gavėjo tapatybę. Ši nuostata taikoma ne tik naujiems, bet ir jau esamiems klientams.

23. Audito įmonei draudžiama vykdyti pinigines operacijas, užmegzti dalykinius santykius, vykdyti sandorius, kai negali įvykdyti šių nurodymų nustatytų reikalavimų, susijusių su deramu klientų ir naudos gavėjų tikrinimu. Apie tai būtina nedelsiant informuoti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT).

24. Įstatyme nurodyti du kliento tapatybės nustatymo būdai, kurie taikomi atsižvelgus į rizikos vertinimu pagrįstą metodą:

24.1. supaprastintas kliento tapatybės nustatymas;

24.2. sustiprintas kliento tapatybės nustatymas.

25. Prieš vykdydamas kliento tapatybės nustatymo procedūrą atsakingas audito įmonės darbuotojas patikrina, ar yra aplinkybių, leidžiančių taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, ar yra aplinkybių, dėl kurių reikėtų taikyti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą.

26. Audito įmonė gali atlikti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą:

26.1. bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti vienos ar kelių Europos Sąjungos valstybių narių reguliuojamose rinkose, ir kitoms užsienio valstybių bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir kurioms yra taikomi Europos Bendrijos teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą;

26.2. bendrųjų sąskaitų, kurias valdo notarai ir kiti teisinės paslaugas teikiantys asmenys iš Europos Sąjungos valstybių narių arba iš trečiųjų valstybių, naudos gavėjams, jeigu jiems yra taikomi kovos su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu reikalavimai, atitinkantys tarptautinius standartus, ir jie kompetentingų institucijų yra prižiūrimi dėl šių reikalavimų laikymosi, jei finansų įstaigų, kurios turi tokias bendras sąskaitas, prašymu pateikiama informacija apie naudos gavėjo tapatybę;

26.3. klientui, jei klientas yra finansų įstaiga, kuriai taikomas Įstatymas, arba finansų įstaiga, registruota kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje Įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi;

26.4. mažą pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmę keliančiam klientui, pagal šių nurodymų 6.7 punkte įvardytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą.

27. Nusprendusios taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą audito įmonė savo nuožiūra renkasi kliento tapatybės nustatymo priemones ir jų apimtį. Audito įmonei draudžiama atlikti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, jei dėl to yra priimtas Europos Komisijos sprendimas.

28. Audito įmonė privalo atlikti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai:

28.1. sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami per atstovą ar klientas tiesiogiai nedalyvauja nustatant jo tapatybę;

28.2. sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su politikoje dalyvaujančiais fiziniais asmenimis;

28.3. yra didelė pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmė, pagal šių nurodymų 6.7 punkte įvardytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą.

29. Audito įmonė, atlikdama sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami per atstovą ar klientas tiesiogiai nedalyvauja nustatant jo tapatybę, privalo taikyti papildomą (papildomas) priemonę (priemones):

29.1. kliento tapatybei nustatyti panaudoti papildomus duomenis, dokumentus ar informaciją;

29.2. panaudoti papildomas priemones, kuriomis siekiama patikrinti ar patvirtinti pateiktus dokumentus arba kuriomis reikalaujama iš finansų įstaigos duomenis patvirtinančio pažymėjimo.

30. Audito įmonė, atlikdama sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su politikoje dalyvaujančiais fiziniais asmenimis, privalo:

30.1. gauti įgalioto vadovo pritarimą, kad būtų užmegzti dalykiniai santykiai su tokiais klientais;

30.2. imtis atitinkamų priemonių, kad būtų nustatytas turto ir lėšų, susijusių su dalykiniais santykiais ar sandoriu, šaltinis;

30.3. vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su politikoje dalyvaujančiais fiziniais asmenimis stebėseną.

31. Jei bent vienus metus asmuo nustoja eiti svarbias viešąsias pareigas, audito įmonė, įvertinusi pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmės lygį, jo gali nelaikyti politikoje dalyvaujančiu fiziniu asmeniu. Audito įmonė privalo sukurti vidaus procedūras, kurių pagrindu nustatoma, ar klientas ir naudos gavėjas yra politikoje dalyvaujantis fizinis asmuo.

32. Audito įmonė, atlikdama sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai yra didelė pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmė, savo nuožiūra privalo taikyti šių nurodymų 29 ar 30 punkte įvardytas priemones.

33. Audito įmonė privalo atkreipti ypatingą dėmesį į:

33.1. tokią kliento veiklą, kuri, jos nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, ir ypač į visas sudėtingas ar neįprastai dideles pinigines operacijas ir sandorius bei visas neįprastas sandorių struktūras, kurios neturi akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo, ir kliento dalykinius santykius ar pinigines operacijas su asmenimis iš trečiųjų valstybių, kuriose pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonės netaikomos, nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų (tokių operacijų ar sandorių vykdymo pagrindo ir tikslo tyrimo rezultatai turi būti pagrindžiami dokumentais ir saugomi 10 metų);

33.2. pinigines operacijas ir sandorius, kai siekiama nuslėpti kliento ar naudos gavėjo tapatybę, taip pat dalykinius santykius ar sandorius su klientu, kurio tapatybė nebuvo nustatyta jam tiesiogiai dalyvaujant;

33.3. tai, ar klientas neįtrauktas į konsoliduotą asmenų, jų grupių bei įmonių ir įstaigų, kurioms taikomos Europos Sąjungos finansinės sankcijos, sąrašą (atnaujinamas konsoliduotas sąrašas skelbiamas oficialiame Europos Komisijos tinklalapyje http://europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm);

33.4. pinigines operacijas, kurias atlieka: asmenys be pilietybės ir užsieniečiai, taip pat į jų pateikiamus tapatybę liudijančius dokumentus; bendrovės, kurių akcijos yra pareikštinės, ir pan.

34. Įstatymas leidžia audito įmonei:

34.1. nustatyti kliento ar naudos gavėjo tapatybę jiems tiesiogiai nedalyvaujant;

34.2. naudotis trečiųjų šalių informacija apie klientą ar naudos gavėją nustatant kliento ar naudos gavėjo tapatybę.

35. Audito įmonė gali nustatyti kliento ar naudos gavėjo tapatybę tiesiogiai jam nedalyvaujant, naudodamasi informacija apie klientą ar naudos gavėją iš finansų įstaigų ir kitų subjektų ar jų atstovybių užsienyje, kai jos atitinka Įstatymo trečiajai šaliai nustatytus reikalavimus. Audito įmonei rekomenduojama šią nuostatą taikyti tik tada, kai neįmanoma kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatyti kitais būdais.

36. Kai audito įmonė veikia kaip trečioji šalis ir atitinka Įstatymo nustatytus kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus, jai leidžiama iš kliento reikalauti kitų duomenų ar kitos informacijos, reikalingų kitai Europos Sąjungos valstybei narei.

37. Audito įmonė turi imtis visų įmanomų priemonių, kad įsitikintų, jog trečiosios šalys nedelsdamos pateiks prašančiajai audito įmonei:

37.1. visą prašomą informaciją ir duomenis, privalomus turėti įgyvendinant Įstatyme nustatytus reikalavimus;

37.2. dokumentų, susijusių su kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymu, kopijas ir kitus dokumentus, susijusius su klientu ar naudos gavėju.

38. Audito įmonei draudžiama naudotis trečiųjų šalių iš trečiosios valstybės informacija apie klientą ar naudos gavėją, jeigu dėl to yra priimtas Europos Komisijos sprendimas.

39. Atsakomybė už šiuose nurodymuose nustatytą kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų įvykdymą tenka trečiosios šalies informacija apie klientą ar naudos gavėją pasinaudojusiai audito įmonei.

40. Jeigu klientas vengia arba atsisako audito įmonės prašymu ir nurodytais terminais pateikti informaciją apie piniginių lėšų ar turto kilmę, kitus papildomus duomenis, audito įmonė gali nutraukti sandorius ar dalykinius santykius su klientu ir apie tai informuoti FNTT.

IV. ĮTARTINŲ IR NEĮPRASTŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMAS, SUSTABDYMAS IR FNTT INFORMAVIMAS

41. Audito įmonė prireikus privalo nedelsdama imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias pinigų panaudoti pinigų plovimui ar teroristų finansavimui.

42. Audito įmonė privalo pranešti FNTT apie:

42.1. kliento vykdomas įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ir sandorius;

42.2. kliento vienkartinį atsiskaitymą grynaisiais pinigais, jeigu audito įmonės gaunamų ar mokamų grynųjų pinigų suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, *Žin.*, 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUA0010.2.1

43. Audito įmonė taip pat nedelsdama privalo informuoti FNTT, jeigu žino, įtaria ar turi pakankamai pagrindo įtarti, kad yra atliekamas, buvo atliktas pinigų plovimas ar teroristų finansavimas ar mėginta jį atlikti.

44. Šių nurodymų 42.1 punkte įvardytos piniginės operacijos ir sandoriai nustatomi remiantis:

44.1. šių nurodymų 6.6 punkte įvardytu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu;

44.2. Lietuvos auditorių rūmų nustatytais ir su FNTT suderintais kriterijų, kuriais piniginė operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąlyginiais požymiais;

44.3. audito įmonės vykdoma nuolatine kliento dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, kaip tai nustatyta šių nurodymų 20 punkte.

45. Apie šių nurodymų 42.1 punkte įvardytas kliento pinigines operacijas FNTT informuojama neatsižvelgiant į piniginės operacijos dydį. Svarbiausi kriterijai yra piniginės operacijos įtartinumas ar neįprastumas. Audito įmonė privalo nustatyti, ar piniginė operacija atitinka bent vieną iš šių nurodymų 6.6 punkte įvardyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo kriterijų ir Lietuvos auditorių rūmų nustatytus kriterijų sąlyginius požymius.

46. Audito įmonė turi teisę informuoti FNTT apie pinigines operacijas, kurios neatitinka nė vieno nustatyto kriterijaus, jei audito įmonės darbuotojui kilo įtarimas dėl piniginės operacijos. Įtarimą gali sukelti įvairios objektyvios ir subjektyvios aplinkybės, pvz., klientas atlieka jo veiklai nebūdingas pinigines operacijas, pateikia neteisingus duomenis apie save ar piniginę operaciją ir t. t. Audito įmonės darbuotojai turi gauti kiek įmanoma daugiau informacijos apie piniginės operacijos pagrindą ir tikslus bei privalo apie tai pateikti savo išvadą raštu.

47. Audito įmonė neprivalo išsiaiškinti, ar kliento veikloje yra nusikaltimo sudėties. Audito įmonė, esant įtarimui, kad piniginė operacija yra įtartiną ar neįprastą, turi šių nurodymų 6.6 punkte įvardyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nustatyta tvarka pranešti apie tokią piniginę operaciją FNTT.

48. Nustačiusi, kad klientas atliko arba atlieka įtartiną piniginę operaciją ar sandorį, audito įmonė privalo šių nurodymų 6.6 punkte įvardyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nustatyta tvarka:

48.1. tą piniginę operaciją ar sandorį sustabdyti (kai piniginė operacija ar sandoris dar neatlikti ir audito įmonė gali tai padaryti);

48.2. informaciją apie kliento tapatybę ir piniginę operaciją ar sandorį pranešti FNTT nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 darbo valandas nuo jos atlikimo, sustabdymo arba nustatymo momento, nepaisydama piniginės operacijos ar sandorio sumos.

49. Audito įmonė privalo ne ilgiau kaip 5 darbo dienoms sustabdyti pinigines operacijas ir sandorius šiais atvejais:

49.1. nustačiusi, kad klientas atlieka įtartiną piniginę operaciją ar sandorį;

49.2. gavusi iš FNTT rašytinį nurodymą sustabdyti kliento atliekamas įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius.

50. Šių nurodymų 49.2 punkto atveju, FNTT paprašius papildomos informacijos, audito įmonė privalo pateikti FNTT prašomą informaciją per 1 darbo dieną nuo prašymo gavimo momento.

51. Audito įmonė privalo atnaujinti sustabdytas pinigines operacijas ar sandorius, jeigu

per 5 darbo dienas nuo pranešimo pateikimo FNTT arba FNTT nurodymo audito įmonei gavimo dienos nėra įpareigota vykdyti laikino nuosavybės teisių apribojimo Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka.

52. Audito įmonė, gavusi iš FNTT raštišką nurodymą nestabdyti kliento atliekamų įtartinų ar neįprastų piniginių operacijų ar sandorių, privalo nuo jame nurodyto momento nestabdyti šių operacijų ar sandorių, jeigu piniginės operacijos ar sandorio sustabdymas gali trukdyti tyrimui dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo, teroristų finansavimo ir kitų nusikalstamų veikų, susijusių su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu.

53. Apie šių nurodymų 42.2 punkte įvardytas kliento pinigines operacijas audito įmonė privalo pranešti FNTT, vadovaudamasi vieninteliu kriterijumi – piniginės operacijos dydžiu. Šiuo atveju dėmesys kreipiamas tik į piniginės operacijos dydį, t. y. FNTT privaloma pranešti apie visus vienkartinius atsiskaitymus grynaisiais pinigais, kurių suma viršija 15 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

54. Nustačiusi, kad grynųjų pinigų operacija viršija Įstatyme nustatytą pinigų sumą, audito įmonė privalo:

54.1. nustatyti kliento tapatybę;

54.2. kliento, o jeigu piniginė operacija atliekama per atstovą, – ir atstovo tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie atliktą grynųjų pinigų operaciją pranešti FNTT.

55. Šių nurodymų 54.2 punkte įvardytą informaciją FNTT privalo būti pranešta nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo grynųjų pinigų operacijos atlikimo, sandorio sudarymo arba tokios operacijos ar sandorio nustatymo dienos. FNTT pateikiamoje informacijoje pateikiami kliento tapatybę patvirtinantys duomenys, o jeigu piniginė operacija atliekama per atstovą, – ir atstovo tapatybę patvirtinantys duomenys, piniginės operacijos suma, valiuta, kuria atlikta piniginė operacija, piniginės operacijos atlikimo data, piniginės operacijos atlikimo būdas, asmuo, kurio naudai atlikta piniginė operacija.

56. Informaciją audito įmonė perduoda FNTT elektroniniu paštu, kompiuterinėse laikmenose ar kitu su ja suderintu būdu. Audito įmonė su FNTT turi tarpusavyje suderinti, kaip konkrečiai informacija bus teikiama. Nustačius, kad FNTT pateiktame pranešime trūksta duomenų, jie yra netikslūs ar pranešimas neatitinka nustatytos formos, audito įmonė privalo pašalinti trūkumus ir nedelsdama, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas, pakartotinai pateikti informaciją FNTT.

57. Audito įmonė neprivalo pranešti FNTT informacijos apie kliento tapatybę ir apie kliento vienkartinės grynųjų pinigų operacijas, kurių suma viršija 15 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, ir apie kliento kelias grynųjų pinigų operacijas, kurios yra tarpusavyje susijusios ir kurių bendra suma viršija 15 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, jeigu mokėjimai ir atsiskaitymai atliekami su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kitomis biudžetinėmis įstaigomis, Lietuvos banku, valstybės ir savivaldybės fondais, užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulinėmis įstaigomis.

58. Šių nurodymų nuostatos dėl įtartinų operacijos sustabdymo netaikomos tais atvejais, kai audito įmonė apie įtartiną operaciją sužinojo operacijai pasibaigus, tačiau tai neatleidžia audito įmonės nuo pareigos atlikti kitus šiuose nurodymuose numatytus veiksmus.

V. INFORMACIJOS IR DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS (REGISTRACIJOS ŽURNALO TVARKYMAS)

59. Audito įmonė privalo tvarkyti šiuos registracijos žurnalus:

59.1. kliento vienkartinių atsiskaitymų grynaisiais pinigais, jeigu gaunamų ar mokamų grynųjų pinigų suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;

59.2. kliento vykdomų įtartinų ar neįprastų piniginių operacijų ir sandorių;

59.3. klientų, su kuriais sandoriai ar dalykiniai santykiai buvo nutraukti šių nurodymų 40 punkte įvardintomis aplinkybėmis ar kitomis su pinigų plovimu ar teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis.

60. Registracijos žurnalų informaciją audito įmonė tvarko kompiuteriu savo informacinėse sistemose pagal su FNTT suderintus reikalavimus. Audito įmonės nustato registracijos žurnalų tvarkytojo kompiuterių, komunikacijų, technologinės ir biurų įrangos reikalavimus ir pateikia juos FNTT (pavyzdiniai registracijos žurnalų tvarkytojo kompiuterių, komunikacijų, technologinės ir biurų įrangos reikalavimai pateikiama šių nurodymų 1 priede).

61. Registracijos žurnalų tvarkymo taisyklės, reglamentuojančias registracijos žurnalų tvarkytojų pareigas, registruojamus duomenis, informacijos teikimo FNTT ir registracijos žurnalų tvarkymo tikrinimo tvarką, nustato šių nurodymų 6.5 punkte įvardintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas.

62. Audito įmonė registracijos žurnale įrašo šią informaciją (pavyzdinė registracijos žurnalo forma pateikiama šių nurodymų 2 priede):

62.1. duomenis, patvirtinančius kliento tapatybę (fizinio asmens – vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti; juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas, jeigu toks kodas yra suteiktas);

62.2. duomenis, patvirtinančius kliento atstovo tapatybę, jeigu pinigine operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą (vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti);

62.3. duomenis apie piniginę operaciją ar sandorį (pateikiama atlikimo data, pinigų suma, valiuta, kuria atlikta pinigine operacija ar sandoris, piniginės operacijos atlikimo ar sandorio atlikimo būdas);

62.4. kriterijų, kuriuo vadovaujantis kliento pinigine operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais;

62.5. duomenis apie naudos gavėją (vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti);

62.6. duomenis apie asmenį – piniginių lėšų gavėją (fizinio asmens – vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti; juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas, jeigu toks kodas yra suteiktas);

62.7. motyvus, dėl kurių sandoriai ar dalykiniai santykiai buvo nutraukti šių nurodymų 40 punkte įvardintomis aplinkybėmis ar kitomis su pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis.

63. Duomenys į registracijos žurnalą įrašomi chronologine tvarka, remiantis pinigine operaciją ar sandorį patvirtinančiais dokumentais arba kitais juridinę galią turinčiais dokumentais, susijusiais su piniginių operacijų atlikimu ar sandorių sudarymu, nedelsiant, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną po piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo arba po atliktos piniginės operacijos ar sudaryto sandorio nustatymo dienos.

64. Audito įmonė privalo saugoti:

64.1. registracijos žurnalų duomenis – 10 metų nuo sandorių ar dalykinių santykių su klientu pabaigos dienos;

64.2. kliento tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijas – 10 metų nuo sandorių ar dalykinių santykių su klientu pabaigos dienos;

64.3. piniginę operaciją ar sandorį patvirtinančius dokumentus ar kitus juridinę galią turinčius dokumentus, susijusius su piniginių operacijų atlikimu ar sandorių sudarymu – 10 metų nuo piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo dienos.

65. Audito įmonė privalo užtikrinti, kad:

65.1. šių nurodymų 64.3 punkte įvardinti dokumentai ir informacija būtų saugomi nepaisant to, ar: piniginės operacijos ar sandoriai yra vietiniai, ar tarptautiniai; dalykiniai santykiai su klientu tęsiasi, ar yra pasibaigę;

65.2. šių nurodymų 64.3 punkte įvardinti dokumentai būtų saugomi taip, kad būtų įmanoma: atkurti konkrečias pinigines operacijas ar sandorius; juos panaudoti kaip įrodymus tiriant nusikalstamą veiką;

65.3. šių nurodymų 64 punkte įvardinti dokumentai ir informacija prireikus būtų laiku pateikiami FNTT ar kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms;

65.4. šių nurodymų 64 punkte įvardinti dokumentai ir informacija būtų apsaugoti nuo neteisėto sunaikinimo, pakeitimo ar naudojimo.

VI. AUDITO ĮMONĖS VIDAUS TVARKA ĮGYVENDINANT PINIGŲ PLOVIMO AR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONES

66. Audito įmonė turi parengti vidaus procedūras, kuriose būtų numatyta, kas ir kokias konkrečias funkcijas atlieka audito įmonėje įgyvendinant pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemones, taip pat turi nustatyti, suderinusi su FNTT, registracijos žurnalų pildymo ir administravimo tvarką (įskaitant reikalavimus organizacinėms ir techninėms priemonėms, skirtoms apsaugoti registracijos žurnalų duomenis nuo neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, naudojimo ar kitokio neteisėto tvarkymo), nustatyti vidaus tvarką, reglamentuojančią klientų vykdomų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymą.

67. Audito įmonė privalo nustatyti vidaus kontrolės procedūras, susijusias su deramu klientų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymu ir tikrinimu, pranešimų ir informacijos pateikimu FNTT, šiuose nurodymuose įvardintos informacijos saugojimu, reikalavimų vykdymo valdymu ir komunikacija, kurios užkirstų kelią su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu susijusioms piniginėms operacijoms ir sandoriams bei sumažintų pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką. Audito įmonė privalo užtikrinti, kad jos darbuotojai būtų tinkamai pasirengę ir supažindinti su pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonėmis, įvardintomis Įstatyme, šiuose nurodymuose ir kituose teisės aktuose.

68. Audito įmonė turi paskirti vadovaujantį darbuotoją, kuris organizuotų pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą joje ir palaikytų ryšius su FNTT, būtų atsakingas už įtartinų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymą, taip pat darbuotoją, atsakingą už registracijos žurnalų tvarkymą ir informacijos pateikimą FNTT. Šias funkcijas gali vykdyti vienas ar keli audito įmonės darbuotojai. Apie tokių darbuotojų paskyrimą audito įmonė privalo raštu pranešti FNTT. Audito įmonė privalo užtikrinti, kad minėti darbuotojai turėtų galimybę gauti visą savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją, įskaitant priėjimą prie informacijos, susijusios su kliento tapatybės nustatymu, piniginėmis operacijomis ir sandoriais. Audito įmonės darbuotojai, nustatę, kad piniginė operacija gali būti įtartiną ar neįprastą, pastebėję pinigų plovimo ar teroristų finansavimo požymius, apie tai turi pranešti minėtam atsakingam audito įmonės darbuotojui, o šis turi registruoti informaciją apie klientą ir jo atliekamas pinigines operacijas, dar kartą patikrinti piniginę operaciją ir su ja susijusią informaciją bei prireikus suderinti tvarką ir formą perduoti informaciją FNTT.

69. Audito įmonė privalo užtikrinti, kad trečiosiose valstybėse esantys jos padaliniai ir dukterinės įmonės, kuriose turi daugumą akcijų, savo veikloje laikytųsi šių nurodymų keliamų reikalavimų. Audito įmonė privalo ypatingą dėmesį skirti savo padaliniams ir dukterinėms įmonėms, kuriose turi daugumą akcijų, veikiančioms trečiosiose valstybėse, kurios netaiko ar netinkamai taiko Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu (toliau – FATF) rekomendacijas. Kai skiriasi Lietuvos Respublikos ir trečiosios valstybės pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatos, audito įmonės padaliniai ar dukterinės įmonės, kuriose turi daugumą akcijų, privalo taikyti griežtesnes teisės aktų nuostatas, kiek tai leidžia trečiosios valstybės teisės aktai. Jeigu trečiosios valstybės teisės aktai neleidžia taikyti tokių lygiaverčių reikalavimų, audito įmonė nedelsdama privalo informuoti apie tai FNTT ir suderinusi su ja imtis papildomų priemonių, leidžiančių veiksmingai sumažinti pinigų plovimo ar teroristų finansavimo grėsmę.

70. Audito įmonė privalo įdiegti vidaus sistemas, leidžiančias skubiai reaguoti į FNTT paklausimus dėl šiuose nurodymuose įvardintos informacijos pateikimo, ir užtikrinti šios informacijos pateikimą per 14 darbo dienų, jei šie nurodymai nenustato trumpesnio prašomos informacijos pateikimo FNTT termino.

71. Audito įmonės vadovas, užtikrindamas veiksmingą pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą, privalo:

71.1. susipažinti ir supažindinti audito įmonės darbuotojus su teisės aktais, reglamentuojančiais pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos ir atsakomybės už pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonių nevykdymą klausimus;

71.2. imtis priemonių, kad audito įmonės darbuotojai dalyvautų mokymuose pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos klausimais;

71.3. užtikrinti, kad pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikos valdymo procedūros atitiktų audito įmonės veiklos mastą ir pobūdį;

71.4. užtikrinti, kad pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonės būtų tinkamai integruotos į audito įmonės vidaus kontrolės sistemą;

71.5. užtikrinti veiksmingą pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizikos valdymą grupės, kurioje audito įmonė yra patronuojanti įmonė, mastu.

72. Audito įmonės darbuotojams rekomenduojama:

72.1. keistis atitinkama informacija ir patirtimi su kitomis Lietuvos Respublikos ar užsienio bendrovėmis ir institucijomis, kurių veikla susijusi su pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencija;

72.2. sekti informaciją Lietuvos ir užsienio spaudos leidiniuose bei kituose šaltiniuose, kuriuose rašoma pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos klausimais;

72.3. susipažinti su FNTT, kitų už pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevenciją atsakingų institucijų parengtais dokumentais ir pasinaudoti jose išdėstyta informacija savo veikloje;

72.4. susipažinti su FATF ir kitų tarptautinių institucijų ar organizacijų, atsakingų už pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevenciją, parengtais dokumentais ir pasinaudoti jų nuostatomis ar juose išdėstyta informacija savo veikloje.

VII. INFORMACIJOS APSAUGA IR ATSAKOMYBĖ

73. Audito įmonei ir jos darbuotojams draudžiama pranešti klientui ar kitiems asmenims arba kitais būdais leisti jiems suprasti, kad informacija apie kliento atliekamas pinigines operacijas ar sudaromus sandorius, ar dėl jų atliekamą tyrimą pateikta FNTT.

74. Šių nurodymų 73 punkte nustatytas draudimas nedraudžia audito įmonei:

74.1. keistis informacija su auditoriais (audito įmonėmis), buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančiomis įmonėmis, notarais ir teisę atlikti notarinius veiksmus turinčiais asmenimis bei advokatais ir advokatų padėjėjais, registruotais Europos Sąjungos valstybių narių teritorijoje, taip pat registruotais trečiųjų valstybių teritorijose, kuriose galioja Įstatymui lygiaverčiai reikalavimai, jei jie vykdo savo profesinę veiklą kaip vienas juridinis asmuo ar kaip keli asmenys, turintys bendrus savininkus ir vadovybę, arba kaip keli asmenys, kurių veiklai taikoma bendra kontrolė;

74.2. keistis informacija su finansų įstaigomis, auditoriais (audito įmonėmis), buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančiomis įmonėmis, notarų ir teisę atlikti notarinius veiksmus turinčiais asmenimis bei advokatais ir advokatų padėjėjais tokiais atvejais, kurie yra susiję su tuo pačiu klientu ir tuo pačiu sandoriu, apimančiu du arba daugiau iš minėtų subjektų, jei jie yra registruoti Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje ar trečiosios valstybės teritorijoje, kurioje galioja Įstatymui lygiaverčiai reikalavimai, ir jei jie priklauso tos pačios kategorijos profesijai ir turi lygiavertes profesinės paslapties ir asmens duomenų saugojimo pareigas.

75. šių nurodymų 74 punkte:

75.1. įvardintais atvejais keistis informacija leidžiama tik siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ar teroristų finansavimui;

75.2. nustatytos išimtys dėl informacijos perdavimo negalioja, jei dėl to yra priimtas atskiras Europos Komisijos sprendimas dėl finansų įstaigų ir kitų subjektų, kuriems taikomas

Įstatymas, bei finansų įstaigų ir kitų subjektų iš Europos Sąjungos valstybių narių ar susijusios trečiosios valstybės;

Punkto pakeitimai:

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUA0010.2.1

75.3. įvardintais atvejais, kai keičiantis informacija su subjektais, registruotais trečiosiose valstybėse, šiems subjektams teikiami asmens duomenys, asmens duomenų teikimas turi atitikti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimus.

76. Audito įmonė ir jos darbuotojai nėra klientui atsakingi už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar žalą, jei taip atsitinka, padarytą atliekant šiuose nurodymuose numatytas pareigas, įskaitant pareigą dėl piniginių operacijos ar sandorio sustabdymo.

77. Jokion atsakomybėn nėra traukiama audito įmonė ir jos darbuotojai, kurie gera valia praneša FNTT apie kliento vykdomas įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius.

78. Įstatyme įvardintos informacijos pateikimas FNTT nėra laikomas pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimu. Nei audito įmonė, nei audito įmonės darbuotojas, pranešęs FNTT Įstatyme įvardintą informaciją, nėra traukiami atsakomybėn už pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimą, net jeigu patikrinus minėtą informaciją nustatoma, kad klientas nesiverčia nusikalstama veika.

79. Įstatymas užtikrina asmens, padėjusio išaiškinti pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo pažeidimus ir pinigų plovimo ar teroristų finansavimo atvejus, anonimiškumą. Kad tai būtų įgyvendinta, audito įmonė savo pranešimuose FNTT neprivalo įvardinti asmens, kuris pranešė apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas, duomenų. Pateikiama tik Įstatyme reikalaujama informacija ir įvardinama audito įmonė bei jos vidaus padalinys arba darbuotojas, atsakingas už Įstatymo reikalavimų įgyvendinimą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

80. Šiuose nurodymuose pateikti dydžiai eurai yra išreiškiami litais pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir lito santykį.

81. Lietuvos auditorių rūmai tikrina kaip audito įmonės laikosi šių nurodymų ir apie patikrinimo rezultatus informuoja FNTT.

82. Asmenys, pažeidę šių nurodymų reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

83. Šie nurodymai įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

Auditoriams skirtų nurodymų, kuriais
siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir
(ar) teroristų finansavimui,
1 priedas

**(pavyzdiniai registracijos žurnalų tvarkytojo kompiuterių, komunikacijų, technologinės
ir biurų įrangos reikalavimai)**

(dokumento pavadinimas)

(audito įmonės pavadinimas)

Audito įmonėje nustatyti šie registracijos žurnalų tvarkytojo kompiuterių, komunikacijų, technologinės ir biurų įrangos reikalavimai:

- kompiuteryje įdiegta operacinė sistema _____;
- kompiuterio: procesorius _____, darbinė atmintis _____, tinklo plokštė _____, vaizdo plokštė _____, kietasis diskas _____;
- registracijos žurnalas tvarkomas duomenų bazėje/programoje _____;
- naudojama sertifikuota programinė įranga;
- įdiegtos antivirusinės programos;
- užtikrinama apsauga nuo neteisėtos fizinės prieigos prie kompiuterio: patalpos rakinamos, patalpose įrengta signalizacija, veikia asmenų įėjimo į patalpas kontrolės sistema, kita _____;
- nustatyta vartotojų prisijungimo prie kompiuterio ir vidinio tinklo tvarka;
- kontroliuojamas vartotojų prisijungimas prie kompiuterio ir vidinio tinklo;
- užšifruojama tinklu siunčiama konfidenciali informacija;
- veikia duomenų perdavimo tinklo valdymo programos, tikrinamas pašalinių įrenginių prisijungimas;
- nustatyta atsarginių kopijų darymo ir saugojimo tvarka;
- darbuotojai mokomi dirbti su programine įranga, darbuotojams paruoštos tikslios ir išsamios darbo instrukcijos;
- tinklo įranga ir kompiuteriai prižiūrimi pagal gamintojo rekomendacijas, techninė būklė nuolat stebima, priežiūrą ir gedimų šalinimą atlieka kvalifikuoti specialistai;
- svarbiausios ryšio linijos ir kompiuterinė įranga dubliuotos;
- kita _____.

Audito įmonės vadovas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Auditoriams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui
2 priedas

(pavyzdinė Auditoriams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, 59 punkte įvardytų registracijos žurnalų forma)

(registracijos žurnalo pavadinimas)

(audito įmonės pavadinimas)

Eil. Nr.	Įrašo data	Klientas (fizinis arba juridinis asmuo)						Kliento atstovas (jeigu piniginė operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą)			Vykdoma įtartina ar neįprasta piniginė operacija arba sandoris			Kriterijus (kuriuo vadovaujantis kliento piniginė operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais)	Naudos gavėjas			Piniginių lėšų gavėjas (fizinis arba juridinis asmuo)						Motyvai (dėl kurių sandoriai ar dalykiniai santykiai buvo nutraukti, jeigu jie buvo nutraukti)
		fizinis asmuo			juridinis asmuo													fizinis asmuo			juridinis asmuo			
		Vardas, pavardė	Gimimo data	Asmens kodas	Pavadinimas, teisinė forma	Buveinės adresas	Kodas	Vardas, pavardė	Gimimo data	Asmens kodas	Atlikimo data	Pinigų suma, valiuta	Atlikimo būdas		Vardas, pavardė	Gimimo data	Asmens kodas	Vardas, pavardė	Gimimo data	Asmens kodas	Pavadinimas, teisinė forma	Buveinės adresas	Kodas	

Audito įmonės vadovas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos auditorių rūmai, Nutarimas

Nr. [10.2.1](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 97-5079 (2010-08-14), i. k. 110205RNUTA0010.2.1

Dėl Lietuvos auditorių rūmų prezidiumo 2009 m. spalio 26 d. nutarimo Nr. 19.9.2 "Dėl Auditoriams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui" pakeitimo